

RESSÒ DE LA PARAULA

Déu en Haití

El mitjans de comunicació ens han facilitat a dojo imatges i missatges sobre la tragèdia d'Haití, que ens deixen profundament afectats. La realitat pot ser encara més colpidora. Ja han passat alguns dies i hem pogut comprovar amb satisfacció les reaccions d'ajuda que s'han despertat per tot arreu. Però tant de bo en aquest cas no es compleixi aquella llei, segons la qual «quant més forta és una impressió, més aviat tendim a oblidar-la». Aquesta llei palesa la superficialitat amb la qual vivim: els esdeveniments ens poden afectar i, si són dolents, ens feixen, però de manera que només resta afectada la pell, és a dir, allò més extern i susceptible de la persona. Aquestes ferides, si atansessin zones més profundes de la persona, serien un bon recurs de la naturalesa per a provocar una reacció positiva envers el dolor... Potser per això aquell intel·lectual anglès que tant va aprofundir sobre el sofriment humà, C.S. Lewis, va dir en el seu assaig *El problema del dolor* que «el dolor és el megàfon que Déu fa servir per a despertar un món de sords».

Tret d'aquells que potser tornaran a dormir en la inconsciència, de fet la tragèdia d'Haití ens ha despertat. I en no pocs ha aixecat precisament preguntes sobre Déu. Com ara, aquelles que sempre hi són, però que resten normalment en estat latent, fins que una sotragada com aquesta ens les fa conscients: On és el Déu creador i bo? Com és possible que Déu permeti aquest dolor en els innocents? Per què tant de sofriment?... Alguns resolen el problema afirmant el seu ateisme o el seu agnosticisme.

Deixem als filòsofs i teòlegs que mirin de donar una resposta més completa. No fa gaires dies llegíem un treball de l'escriptorista espanyol José Ramón Busto, titulat «El sufrimiento, ¿roca del ateísmo o ámbito de la revelación divina?», que posa en clar un fet: el Déu cristià ha estat una descoberta al llarg dels segles des de l'Antic Testament fins a Jesucrist, en un procés de purificació respecte a altres imatges de Déu, precisament a partir de successives situacions de sofriment; en el moment culminant d'aquest procés el Déu de Jesucrist s'identifica amb el qui pateix i fa triomfar en ell la vida. Algunes religions miren de superar el sofriment mitjançant l'esforç d'autocontrol, distanciament i indiferència. El Déu de Jesucrist omple el sofriment humà de la seva presència.

—Creiem en el Déu que ho és de vius, no pas de morts (*Mc 12,27*): el Déu que dona la vida i fa viure.

—Creiem en el Déu que plora amb els qui ploren, pateix amb els qui pateixen, mor en els qui moren, per tal de fer-los resuscitar.

—Creiem en el Déu que fa aquestes coses perquè és amor i crida a l'amor.

Aquest Déu no ens deixa indiferents davant el sofriment humà, ans ens crida i ens apassiona fins al punt de donar la vida pels altres. No desitjo entendre'l, ni dominar els seus pensaments, ni decidir des de mi el que ha de fer, però sí vull viure'l, endinsar-me en la seva pròpia lògica d'amor, misteriosa i plena de llum; vull sentir el seu crit d'amor en el sofriment humà, única resposta que ens pot esperar a viure a fons aquesta existència nostra plena de contradiccions.

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Apunta els teus fills a la classe de Religió

Entre el 2 i el 16 de febrer es realitzaran les **preinscripcions** per als centres escolars. Per a les famílies cristianes és molt important l'educació dels seus fills en tots els àmbits del saber: cultural, social, afectiu, tècnic i religiós. Per això, si es vol una educació integral, no es pot obviar l'ensenyament de la religió i de la moral catòlica a l'escola, que contribueix a la formació ètica, religiosa i social del nen i de la nena, així com dels joves i la seva integració en la societat mitjançant el coneixement de les tradicions, la cultura, l'art, les festes i la història del nostre país.

No oblideu, doncs, que els pares teniu el dret d'elegir per als vostres fills la classe de Religió i Moral Catòlica a l'escola i als instituts, així com el tipus d'educació que voleu per a ells.

Des de la Delegació Diocesana d'Ensenyament us animem que trieu la classe de Religió per als vostres fills/es, i us encoratgem a fer-ho.

GLOSSA

Joves, sou forts

Hi ha moltes maneres de celebrar la nit de cap d'any. Una de ben bonica és participar en la vetlla per la pau al santuari de Montserrat, trobada anyal que aplega un bon nombre de persones. Enguany, a més, coincidí amb el «Camp de les Pedres Vives», que, amb el lema «Construïm sobre roca», aplegava una quarantena d'escoltes catòlics de diversos països. Ells conduïren i animaren la ja tradicional celebració la qual, en aquesta ocasió, culminava l'activitat que els aplegava. Havien participat en diversos tallers sobre l'educació en la fe, l'acompanyament espiritual, la pregària i la celebració en els grups escoltes. També abordaren temes relacionats amb el procés històric de l'escoltisme a Europa i a Catalunya. Entre les activitats destacava l'anomenada *desert*, presentada en el llibre de camp amb aquestes paraules: «El desert sempre ha simbolitzat un espai de trobada i coneixement d'un mateix, un temps de recerca de Déu...; serà un temps per conèixer una natura que ens sobrepassa, d'aturada per pregar i per reflexionar amb la Paraula de Déu». Aquesta colla de caps fa ja un temps que són en el moviment escolta catòlic dels seus països. Han fet les activitats de formació preceptives, han participat en trobades, han assolit destreses i coneixements per esdevenir uns caps capacitats. És bo

que, una altra vegada, s'hagin preguntat com ha de ser un bon cap espiritualment, religiosament? Què ha de viure i testimoniar? Què ha de contagiar?

Les introduccions a cada una de les lectures en diversos idiomes i la cura en els elements simbòlics crearen comunió amb els participants habituals a la vetlla, alguns d'ells escoltes de fa una colla d'anys. La pregària dels fidels en fou una bona mostra. Es pregà en portuguès per l'Església; en català, pel nou any; en àrab, pel diàleg interreligiós; en txec, pel moviment escolta i guia; en eslovè, per la natura; en francès, per la pau; en polonès, per la vida; en alemany, per la família i per cloure, en gaèlic, pels infants i joves. L'assemblea responia a cada petició amb un unànime «Us ho demanem, Senyor».

Pocs minuts després d'acabar la celebració de l'Eucaristia, sonaren les campanes de la mitjanit. Començava el nou any. La llum de la pau de Betlem, que els escoltes havien aprofitat al pessebre en el moment de l'ofertori, il·luminava les figures. Molts demanàrem a Déu Pare que aquests nois i noies siguin llum entre la seva gent, especialment entre els joves, entre els seus companys escoltes. «Joves, us escric a vosaltres: Sou forts. La paraula de Déu està en vosaltres» (*1Jn 2,14*).

Enric Puig Jofra, SJ

Pensaments de sant Joan M. Vianney

► El nostre àngel custodi està sempre al nostre costat per inclinar-nos al bé i protegir-nos dels mals esperits que, sense parar, ens envolten per conduir-nos al mal.

► Nuestro ángel custodio está siempre a nuestro lado para inclinarlos al bien y protegernos de los malos espíritus que, sin cesar, merodean a nuestro alrededor, para conducirnos al mal.

(*Cura de Ars, Su pensamiento, su corazón*, Editorial La Hormiga de Oro, Barcelona 1994)

DIUMENGE IV DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del llibre de Jeremies (Jr 1,4-5.17-19)

En temps de Josies, el Senyor em va fer sentir la seva paraula i em digué: «Abans que et modelés en les entranyes de la mare, ja et vaig conèixer; abans de néixer, ja et vaig consagrar i et vaig fer profeta, destinat a les nacions. Ara, doncs, ceneix-te el vestit i vés a dir-los tot el que et manaré. No tinguis por d'ells, si no seria jo qui te'n faria tenir. Avui faig de tu una ciutat inexpugnable, una pilastra de ferro, una muralla de bronze, que resistirà contra tot el país: contra els reis de Judà i els seus governants, contra els seus sacerdots i contra el seu poble. T'assaltaran però no et podran abatere, perquè jo et faré costat per alliberar-te. Ho diu l'oracle del Senyor.»

▶ Salm responsorial (70)

R. *Els meus llavis diran a tothom com m'ajudeu.*

En vós m'empari, Senyor, / que no en tingui un desengany. / Deslliureu-me, traieu-me del perill, / vós que sou bo; escolteu i salveu-me. R.

Sigueu el meu castell de refugi, / la meua roca salvadora. / Déu meu, traieu-me de les mans de l'injust. R.

Vós sou la meua esperança, Déu meu, / he confiat en vós, Senyor, des de petit. / Vós em traguéreu de les entranyes de la mare, / acabat de néixer em vaig emparar en vós. R.

D'un cap a l'altre del dia els meus llavis / diran a tothom com m'ajudeu. / M'instruïu, Déu meu, des de petit, / i encara avui us proclamo admirable. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 12,31-13,13)

Germans, el qui estima és pacient, és bondadós; el qui estima no té enveja, no és presumit ni orgullós, no és groller ni egoista, no s'irrita ni es venja, no s'alegra de les farses, sinó de la rectitud; ho suporta tot, i no perd mai la confiança, l'esperança, la paciència. L'amor no passarà mai.

Vindrà un dia que el do de profecia serà inútil, que el do de parlar llenguatges misteriosos s'acabarà, que el do de conèixer també serà inútil. Els dons de conèixer o de profecia que ara posseïm són incomplets; el dia que ho coneixerem tot, allò que era incomplet ja no tindrà utilitat. Quan jo era un nen, parlava com els nens, sentia com els nens, raonava com els nens; però d'ençà que sóc un home, ja no m'és útil el que és propi dels nens.

De moment coneixem com si veiéssim poc clar una imatge reflectida en un mirall; després hi veurem cara a cara. De moment conec només en part; després coneixeré del tot, tal com Déu em coneix. Mentrestant la fe, l'esperança i l'amor subsisteixen tots tres, però, de tots tres, l'amor és el més gran.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (Lc 4,21-30)

En aquell temps, Jesús, en la sinagoga de Natzaret, començà així la seva explicació: «Això que avui sentiu contar de mi és el compliment d'aquestes paraules de l'Escritura». Tothom ho comentava estranyant-se que sortissin dels seus llavis aquelles paraules de gràcia. Deien: «¿No és el fill de Josep, aquest?» Jesús els digué: «De segur que em retreureu aquesta dita: "Metge, cura't tu mateix": hem sentit dir el que has fet a Cafar-Naüm; fes-ho també aquí, al poble dels teus pares».

Però ell afegí: «Us ho dic amb tota veritat: no hi ha cap profeta que sigui ben rebut al seu país natal. En temps d'Elies, quan el cel, durant tres anys i sis mesos, no s'obrí per donar pluja, i una gran fam s'apoderà de tot el país, ben segur que hi havia moltes viudes a Israel, però Elies no va ser enviat a cap d'elles, sinó a una viuda de Sarepta de Sidó. I en temps del profeta Eliseu també hi havia molts leprosos a Israel, però cap d'ells no va ser purificat del seu mal, sinó Naaman, un leprós de Síria.»

En sentir això, tots els qui eren a la sinagoga, indignats, es posaren a peu dret, el tragueren del poble i el dugueren cap a un cingle de la muntanya on hi havia el poble per estimbar-lo. Però ell se'n anà passant entremig d'ells.

▶ Lectura del libro de Jeremías (Jr 1,4-5.17-19)

En los días de Josías, recibí esta palabra del Señor: «Antes de formarte en el vientre, te escogí; antes de que salieras del seno materno, te consagré: te nombré profeta de los gentiles. Tú cíñete los lomos, ponte en pie y díles lo que yo te mando.

No les tengas miedo, que si no yo te meteré miedo de ellos. Mira; yo te convierto hoy en plaza fuerte, en columna de hierro, en muralla de bronce, frente a todo el país: frente a los reyes y príncipes de Judá, frente a los sacerdotes y la gente del campo. Lucharán contra ti, pero no te podrán, porque yo estoy contigo para librarte.» Oráculo del Señor.

▶ Salmo responsorial (70)

R. *Mi boca contará tu salvación, Señor.*

A ti, Señor, me acojo: / no quede yo derrotado para siempre; / tú que eres justo, líbrame y ponme a salvo, / inclina a mí tu oído, y sálvame. R.

Sé tú mi roca de refugio, / el alcázar donde me salve, / porque mi peña y mi alcázar eres tú, / Dios mío, líbrame de la mano perversa. R.

Porque tú, Dios mío, fuiste mi esperanza / y mi confianza, Señor, desde mi juventud. / En el vientre materno ya me apoyaba en ti, / en el seno tú me sostenías. R.

Mi boca contará tu auxilio, / y todo el día tu salvación. / Dios mío, me instruiste desde mi juventud, / y hasta hoy relato tus maravillas. R.

▶ Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Co 12,31-13,13)

Hermanos: El amor es paciente, afable; no tiene envidia; no presume ni se engríe; no es mal educado ni egoísta; no se irrita; no lleva cuentas del mal; no se alegra de la injusticia, sino que goza con la verdad.

Disculpa sin límites, cree sin límites, espera sin límites, aguanta sin límites. El amor no pasa nunca.

¿El don de profecía? Se acabará. ¿El don de lenguas? Enmudecerá. ¿El saber? Se acabará. Porque limitado es nuestro saber y limitada es nuestra profecía; pero, cuando venga lo perfecto, lo limitado se acabará. Cuando yo era niño, hablaba como un niño, sentía como un niño, razonaba como un niño. Cuando me hice un hombre acabé con las cosas de niño.

Ahora vemos confusamente en un espejo; entonces veremos cara a cara. Mi conocer es por ahora limitado; entonces podré conocer como Dios me conoce. En una palabra: quedan la fe, la esperanza, el amor: estas tres. La más grande es el amor.

▶ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 4,21-30)

En aquel tiempo, comenzó Jesús a decir en la sinagoga: «Hoy se cumple esta Escritura que acabáis de oír». Y todos le expresaban su aprobación y se admiraban de las palabras de gracia que salían de sus labios. Y decían: «¿No es éste el hijo de José?» Y Jesús les dijo: «Sin duda me recitaréis aquel refrán: "Médico, cúrate a ti mismo"; haz también aquí en tu tierra lo que hemos oído que has hecho en Cafarnaún.»

Y añadió: «Os aseguro que ningún profeta es bien mirado en su tierra. Os garantizo que en Israel había muchas viudas en tiempos de Elías, cuando estuvo cerrado el cielo tres años y seis meses, y hubo una gran hambre en todo el país; sin embargo, a ninguna de ellas fue enviado Elías, más que a una viuda de Sarepta, en el territorio de Sidón. Y muchos leprosos había en Israel en tiempos del profeta Eliseo; sin embargo, ninguno de ellos fue curado, más que Naamán, el sirio.»

Al oír esto, todos en la sinagoga se pusieron furiosos y, levantándose, lo empujaron fuera del pueblo hasta un barranco del monte en donde se alzaba su pueblo, con intención de despeñarlo. Pero Jesús se abrió paso entre ellos y se alejaba.

Faç de Jesucrist, pintura de l'anomenat Mestre de Robredo (s. xv), Museu del Prado, Madrid

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 4a setm.): 2Sa 15,13-14.30 / SI 3 / Mc 5,1-20 □ **dimarts**: MI 3,1-4 (o bé: He 2,14-18 / SI 23 / Lc 2,22-40) ■ **dimecres**: 2Sa 24, 2.9-17 / SI 31 / Mc 6,1-6 ■ **dijous**: 1Re 2,1-4 / SI 1 / Mc 6,7-13 ■ **divendres**: Sir 47,2-13 / SI 17 / Mc 6,14-29 ■ **dissabte**: 1Re 3,4-13 / SI 118 / Mc 6,30-34 ■ **diumenge** vinent, V de durant l'any (lit. hores: 1a setm.): Is 6,1-2a.3-8 / SI 137 / 1Co 15,1-11 (o bé: 3-8.11) / Lc 5,1-11.

Jeremies i Jesús són els dos protagonistes principals de les lectures litúrgiques d'avui. La vida de Jeremies, marcada pel sofriment, la soledat i el rebuig, és un signe de contradicció enmig del país. La seva experiència sembla anticipar la de Jesús. També Ell va ser signe de contradicció enmig dels seus, mentre pronunciava el seu discurs programàtic a la sinagoga de Natzaret.

L'Evangeli d'avui és continuació del que vàrem llegir diumenge passat. Jesús adreça un llarg discurs als seus ciutadans els quals, passat el primer moment d'eufòria, el rebutgen públicament posant en dubte la seva autoritat:

COMENTARI

No és fill de Josep, aquest?

«No és el fill de Josep, aquest?» I encara més, fins i tot intenten desfer-se'n llançant-lo des de dalt de la muntanya. Malgrat l'hostilitat de la seva gent Jesús no s'atura, segueix el camí que ha iniciat cap a Jerusalem, lloc de la seva mort i resurrecció.

En el seu discurs Jesús es refereix a dues històries dels profetes Elies i Eliseu. Si la primera (el miracle de la farina i l'oli) subratlla el caràcter salvífic de la seva missió, la segona (la curació de Naaman, el sirí) posa en evidència que la salvació no és exclusiva d'Israel sinó que arriba també als pobles pagans. Són dos exemples del passat que il·lu-

minen l'avui de Jesús: Ell ha vingut no tan sols a alliberar els oprimits del seu poble, sinó també els pobres i marginats dels pobles estrangers, com la pobra vídua de Sarepta o el leprós sirí.

L'episodi de Natzaret ens desafia a traspasar el llinar de la pròpia cultura, nacionalitat, tradició... per apropar-nos a l'altre, a aquell que és diferent de nosaltres. L'episodi de Natzaret ens encoratja a superar les nostres limitacions, prejudicis i esquemes prefabricats, les nostres actituds incrèdules i presumptuoses, que ens impedeixen sortir de nosaltres mateixos.

Dra. Núria Calduch-Benages

FE CRISTIANA I SOCIETAT ACTUAL

La fe es fa visible en unes actituds humanes

La Primera Carta de Sant Joan fa una afirmació que, de moment, és desconcertant: «Coneixem que (Déu) està en nosaltres per l'Esperit que ens ha donat» (1Jn 3,24). Com podem conèixer que Déu està en nosaltres precisament per allò que és més impalpable i intangible com és l'Esperit Sant?

Per una raó molt senzilla: perquè l'Esperit invisible —i no pas sensible— va acompanyat d'una transformació real de la persona que el rep. I aquesta transfiguració real, mitjançant el fruit de l'Esperit, sí que és sensible i perceptible: l'home que té la caritat, l'alegria i la pau (Ga 5,22), com tots els sants amics de Déu, és senyal que està en Déu i Déu en ell.

La llista dels fruits de l'Esperit es perllonga en altres llocs paulins (p.e. Col 3,12), on s'enumeren la compassió, la bondat, la paciència, la humilitat i la tendresa, al voltant de l'amor...

L'arrel de l'amor, d'aquesta manera, apareix irisada en múltiples actituds humanes, com són ara la humilitat, la bondat, la valentia, la superació de les pors —«no tingueu por»—, juntament amb el goig i la pau, com d'un infant que confia en Déu, que, en la seva llibertat i providència, ho disposa tot en bé dels qui l'estimen.

La misteriosa paraula de Romans 8,23, «sabem que Déu ho disposa tot en bé dels qui l'estimen, dels qui ell ha decidit cridar», s'ha realitzat sovint en forma paradoxal: en la vida de Felip Neri, de Teresa de l'Infant Jesús, de Joan Bosco —la festa del qual celebrem avui—, de Joan XXIII..., d'aquells que han confiat incondicionalment en l'amor que ve de Déu (cf. 1Jn 4,7). En els propers escrits ens acostarem a l'experiència de dues persones *santes* (un sant, Ignasi de Loiola, i un beat, Pere Tarrés).

Josep M. Rovira Beloso

(La fe cristiana en la societat actual, Edicions 62)

CAMINS VERS LA LLIBERTAT

No desitgis la dona d'altres

El novè manament considera els dos cònjuges marit i muller sempre conjuntament. Jo respecto l'amor que es tenen i renuncio a qualsevol estratagema possible per tal d'irrompre en aquest amor i guanyar-me per a mi la muller o el marit. Respecto el fet que aquesta dona que tant m'agrada estimi el seu marit i li pertanyi.

El novè manament fa referència a una saludable actitud amb la sexualitat. Aquesta sempre té a veure amb el desig. Però hi ha un desig que honora l'altre i n'hi ha un que se n'aprofita i l'explota, que el fereix i el perjudica. Quan la dona és utilitzada solament per satisfer el propi instint, jo atropello la seva dignitat. Una relació sexual saludable entre marit i muller suposa sempre respectar l'altre. I aquest respecte té a veure tant amb el seu cos com amb l'ànima. És sempre la persona total aquella que em trobo a la sexualitat.

La sexualitat, però, pot ésser l'àmbit de les ferides més profundes. Quan amb persones molt sinceres parlo de la sexualitat, hom veu fins a quin punt és trencadissa, la sexualitat, i amb quina rapidesa una experiència meravellosa es pot transformar en una experiència dolorosa.

L'expressió positiva del novè manament diu així: el meu amor és pur. Això no significa solament que l'amor que tinc a la meua companya matrimonial és pur i que li resto fidel. Això de l'amor pur més aviat ho estic relacionant amb totes les dones.

A l'evangeli de Lluc, Jesús entona un cant de lloanç a l'ull pur: «El llum del cos és l'ull. Quan el teu ull és bo, tot el teu cos quedarà il·luminat; però, si és dolent, el teu cos quedarà a les fosques. Mira, doncs, que allò que en tu ha de ser llum no sigui fosc. Perquè si tot el teu cos està il·luminat i no hi ha cap racó fosc, serà tot ell tan resplendent com quan una llàntia t'il·lumina amb la seva claror» (Lc 11,34-36). Cal arribar a tenir un cor pur (Mt 5,8).

Els primers monjos veieren en la *puritas cordis* la finalitat de la vida espiritual. Aquesta és la finalitat última del novè manament: mirar amb un cor pur i uns ulls purs tota dona i tot home que em siguin atractius. Aleshores, en la formosor de la dona hi podré veure la bellesa de Déu, i en la força de l'home hi podré veure la força de Déu.

Anselm Grün

(Els deu manaments, Editorial Claret)

SANTORAL

31. ✠ Diumenge IV de durant l'any. Sant Joan Bosco (1815-1888), prev. de Torí, fund. congregacions salesianes (SDB), patró del cinema; santa Marcel·la, viuda.

1. Dilluns. Sant Cecili, bisbe de Granada i mr.; santa Brígida d'Escòcia, vg.; beates Maria Anna Vaillot i Otilia Baumgarten, rel. paüles.

2. Dimarts. Presentació del Senyor, antígonament Purificació de Maria, i popularment la Candelera (pel ritu de la llum); Mare de Déu patrona dels cerers i dels electricistes; altres advocacions marianes: Candela (Valls), Candelaria (Tenerife), Ajuda (Barcelona), Calle (Palència)...; sant Corneli, bisbe.

3. Dimecres. Sant Blai, bisbe de Sebaste (Armènia) i mr. (s. iv), invocat pel mal de coll; sant Anscari (Òscar), bisbe d'Hamburg (†865), originari de les Gàl·lies i evangelitzador d'Escandinàvia; santa Claudina Thévenet, vg. fund. rel. Jesús-Maria (RJM); sant Francesc Blanco i companys, mrs. al Japó; beat Esteve Bellesini, prev. agustiniana; beat Joaquim de Siena, rel. servita.

4. Dijous. Sant Andreu Corsini (†1373), bisbe (carmelita); sant Joan de Brito, prev., i beats Rodolf Acquaviva, prev., i companys, Francesc Pacheco, Carles Spínola, preveres, i companys, Jaume Berthieu, prev., i Lleó-Ignasi Magín, prev., i companys, jesuïtes, mrs.; sant Gilbert (1083-1189), monjo anglès i fund.; santa Joana de Valois (†1505), princesa francesa i fund.; santa Caterina de Ricci, vg. dominicana; sant Josep de Leonessa, prev. caputxí.

5. Divendres. Sant Àgata o Àgueda, vg. i mr. siciliana (s. iii), patrona de les dones d'Aragó; santa Calamanda, vg. i mr., patrona de Calaf.

6. Dissabte. Sant Pau Miki, prev. jesuïta japonès, i companys (franciscans, jesuïtes i laics), mrs. a Nagasaki (Japó, 1597); sants Pere Baptista, Martí de l'Ascensió i Francesc de Sant Miquel, mrs.; santa Dorotea, vg. i mr. a Capadòcia, patrona dels floricultors; sant Amand, bisbe; festa del Sant Misteri de Cervera.

PSICOLOGIA DE LA FAMILIA

Actituds negatives de los abuelos

Me quedan por citar las *actitudes negativas* de los abuelos, aunque, habitualmente, incurren en ellas con la mejor buena fe

del mundo. Por ello, se pueden evitar por el bien de la familia.

Quando, por ejemplo, los abuelos ocupan —sin ningún motivo justificado— el lugar de los padres, actuando como guardianes *permanentes* del niño. También cuando critican a los padres, o son muy autoritarios y dan órdenes a los padres delante del niño.

Quando son sobreprotectores, defienden siempre la causa del niño, haga lo que haga, y no quieren que se le riña, dándole excesivos regalos y complaciendo todas sus demandas.

Quando los abuelos practican el *chantaje afectivo*, como, por ejemplo, diciéndole al nieto: «Si te quedas conmigo tendrás un premio, tu madre no te lo dará»; o bien incitan a una *educación opuesta* a la de los padres, diciéndole por ejemplo: «Puedes poner los codos sobre la mesa ahora que tu padre no está», con el fin de atraer egoístamente los favores del nieto. Consiguen, con estas actitudes anómalas, enseñar una mala educación moral al niño, que aprenderá a manejarse por interés o desarrollará en él sentimientos de culpabilidad.

Para acabar la lista de estas actitudes negativas, me quedan las disputas conflictivas entre padres y abuelos, que crean un clima de tensión y nerviosismo familiar que no ayuda a la maduración emocional de los nietos. También los celos de competencia entre padre y abuelo, o entre madre y abuela, o entre suegro y yerno o entre suegra y nuera..., que provocan en el niño un conflicto de lealtades para con sus mayores y le hacen concebir una visión muy poco placentera de la vida familiar.

Dr. Paulino Castells

(Psicología de la familia, Ed. Ceac, Barcelona 2008)

ENTREVISTA

JOSEP GILI DIEGO

Una casa i una llar per a tothom

El Centre Moral i Cultural del Poblenou de Barcelona fa 100 anys. Constituït l'any 1910 amb el nom de Centre Social del Poblenou, avui diumenge, festa de la Sagrada Família —la seva patronímica—, se celebra a les 11.30, a l'església de Santa Maria del Taulat, una Eucaristia commemorativa presidida per Mons. Joan Enric Vives, bisbe d'Urgell i soci d'honor de l'entitat. Per al secretari de la Comissió Diocesana de Centres Culturals Catòlics de l'Arquebisbat de Barcelona, Josep Gili, el Centre —del qual ha estat vicepresident durant 18 anys— «és la continuació de la meua família».

Com definiria els centres culturals catòlics?

Els centres culturals catòlics són una casa comuna i una llar per a tothom, un lloc de trobada de la família, d'amics i coneguts, on es difonen uns valors molt importants per a la vida i la societat. Són un lloc de formació integral, d'intercanvi de béns culturals per a tothom —i per als joves en particular. Són d'inspiració cristiana i, a partir del treball cultural, hi ha el desig d'aprofundir en l'esperit de les persones, a fi d'arribar a fer una síntesi entre fe i cultura. Una tasca no gens fàcil en els temps actuals.

Quina vigència tenen, actualment?

Molt desigual. L'Arquebisbat de Barcelona té dos tipus de centres: 19 centres culturals que tenen personalitat jurídica pròpia —per tant, estan governats pels seus estatuts, la junta directiva i l'assemblea de socis—, i 31 centres parroquials que depenen de la seva parròquia. Molts tenen una gran activitat i d'altres ben poca: tot depèn de les persones que estan al capdavant del centre. La bona relació entre el centre i la parròquia és fonamental.

Quines activitats destaca del centenari?

Les festes del centenari es van iniciar el 17 d'octubre de 2009. Totes les seccions de la casa han preparat el bo i millor de la seva activitat per a tothom, però especialment per als joves. Ja hem gaudit d'un concert de l'Escolania de Montserrat i també tindrem la Coblà Sant Jordi... Per tal de recordar l'efemèride, el Centre va fer donació al Monestir de Montserrat d'un grup escultòric elaborat per l'artista poblenoví Josep Ricart, ubicat a la XII estació del Via Crucis.

Òscar Bardají i Martín

AGENDA

CRÒNICA

Inauguració dels nous locals de «D'ins Garraf» a Vilanova i la Geltrú. El dia 11 de gener el bisbe Agustí va beneir els nous locals d'aquest projecte de formació i inserció laboral al Garraf, promogut per Càritas Arxiprestal del Garraf i la Fundació Formació i Treball (FIT), amb l'assistència del Sr. Joan Ignasi Elena, alcalde de Vilanova i la Geltrú, representants de Càritas Diocesana, de FIT, treballadors, alumnes i voluntaris de D'ins.

FORMACIÓ

Taller a la Cova de Manresa «Cultivar la interioritat: processos i intervencions educatives». 5-7 de març. Conduït per Carmen Jalón, del Casal Lluís Espinal. Proposta de pistes per a treballar en els joves i educadors l'autoconeixement i la interioritat, la dimensió espiritual, el silenci i la integritat del procés educatiu, a través d'una metodologia activa, teòrica i pràctica. Informació i inscripcions: tel. 938 720 422. A/e: recepcio@covamanresa.cat, www.covamanresa.cat.

Cinema i valors. Dissabtes 20 de febrer, 20 de març, 17 d'abril, de 10

ESGLÉSIA DIOCESANA

Jornada Mundial de la Vida Consagrada. Se celebra el proper 2 de febrer, quan l'Església fa memòria del dia en què Jesús, per mitjà de Maria i de Josep, presentat al Temple de Jerusalem, va sotmetre la seva vida a Déu per a la salvació del món. El lema d'enguany es «Camins de consagració». A les 18.30 h, a la Catedral de Sant Llorenç, hi haurà la celebració de l'Eucaristia, presidida pel bisbe Agustí, amb una intenció especial i una acció de gràcies pels 25, 50 i 60 anys de consagració de religiosos i religioses i una pregària pels qui enguany han fet el seu traspàs a la casa del Pare. En aquesta Eucaristia a més hi haurà un record especial al moviment de Vida Creixent, que en la festivitat de la Presentació té també una referència important.

a 14 h. El Moviment Cristià de Mestres i Professors organitza aquests cinefòrums, pels quals es pot obtenir un certificat reconegut pel Departament d'Educació. Aula d'audiovisuals del Seminari Conciliar de Barcelona. Inscripcions fins al 15 de febrer: tel. 934 125 567, correu@mestrescristians.net.

Conferència «Espiritualitat sacerdotal en l'exercici del ministeri». 3 de febrer, de 16.30 a 18 h. El bisbe auxiliar de Barcelona, Sebastià Taltavull, pronunciarà aquesta conferència, organitzada pel Centre d'Estudis Pastoral, amb motiu de l'Any Sacerdotal. Per a més informació, 933 174 858, cep@cepastorals.cat, Rivadeneyra 6, 3r. Barcelona.

ESPIRITUALITAT

Recés per a preveres i diaques. 1 de febrer, de les 10.30 h fins al dinar. Mons. Joan Esquerda Bifet ex-

posarà el tema: «Crist sacerdot: la seva Encarnació Redemptora, Epifania d'Amor». Organitzat per la Unió Apostòlica del Clergat de la PEB. Casa d'Exercicis Sant Ignasi, c/ Carasco i Formiguera s/n, Barcelona. Informació i inscripcions: Mn. Francesc Nicolau, 932 031 177.

Stop en el camí: Quaresma 2010. 12-14 de març. Un espai per pregar a la Cova de sant Ignasi amb les grans obres de la música religiosa, acompanyats de Bach, Händel, Berlioz, etc. La música i la lletra d'aquestes obres ajudarà a la pregària. Conduït per Francesc Roma, sj. Informació i inscripcions: recepcio@covamanresa.cat, tel. 938 720 422, www.covamanresa.cat.

NECROLÒGIQUES

Mn. Josep Pi i Raventós. Demanem disculpes als nostres lectors per no haver fet memòria abans dels tras-

pàs d'aquest prevere diocesà, que va arribar a la Casa del Pare el 23 de novembre de 2009, confortat amb els sagraments de l'Església. Mn. Josep Pi va néixer el dia 15 d'octubre de 1918 a l'Ordal, i després dels seus estudis eclesiàstics va rebre l'ordenació presbiteral el 20 de març de 1943. Va exercir diverses responsabilitats al servei de l'Església diocesana, entre les quals la d'arxiprest de l'Arxiprestat de Montserrat i, en aquest territori, a les parròquies d'Esparreguera, Sant Esteve Sesrovires i Martorell. Al llarg del 2009 ens han deixat tres preveres: a més de Mn. Josep Pi, també Mn. Josep Nicolau i Mn. Pere Bosch.

CULTURA

L'escolania de Montserrat de gira. Entre el 3 i el 9 de febrer l'escolania participa en una gira amb l'orquestra de Cadaqués —amb diversos concerts a Catalunya— dirigits per Sir Neville Marriner, violinista nascut a Lincoln (Anglaterra) reconegut internacionalment i guardonat en diverses ocasions per la seva tasca realitzada en pro de la música.

CATEDRAL

Eucaristia d'acció de gràcies per la beatificació del Dr. Samsó. Diumenge 7 de febrer, 19 h. El bisbe Agustí presidirà aquesta celebració, després que el passat dissabte 23 de gener tingués lloc a Mataró el ritus de beatificació d'aquest sacerdot nascut a Castellbisbal.

ECO DE LA PALABRA

Dios en Haití

Los medios de comunicación nos han facilitado abundantemente imágenes y mensajes sobre la tragedia de Haití, que nos dejan profundamente afectados. La realidad puede ser aún más lacerante. Ya han pasado algunos días y hemos podido comprobar con satisfacción las reacciones de ayuda que se han despertado por doquier. Pero ojalá en este caso no se cumpla aquella ley, según la cual «cuanto más fuerte es una impresión, más rápidamente tendemos a olvidarla». Esta ley evidencia la superficialidad con la que vivimos: los acontecimientos nos pueden afectar y, si son malos, nos hieren, pero de manera que sólo queda afectada la piel, o sea, lo más externo y susceptible de la persona. Estas heridas, si alcanzasen zonas más profundas de la persona, serían un buen recurso de la naturaleza para provocar una reacción positiva frente al dolor... Tal vez por ello aquel intelectual inglés que tanto profundizó en el sufrimiento humano, C.S. Lewis, dijo en su ensayo *El problema del dolor* que «el dolor es el megáfono que Dios usa para despertar un mundo de sordos».

A parte aquellos que tal vez volverán a dormir en la inconsciencia, el hecho es que la tra-

gedia de Haití nos ha despertado. Y en no pocos ha generado precisamente preguntas sobre Dios. Como por ejemplo, aquellas que siempre están ahí, pero quedan normalmente en estado latente, hasta que una sacudida como ésta nos las hace conscientes: ¿Dónde está el Dios creador y bueno? ¿Cómo es posible que Dios permita este dolor en los inocentes? ¿Por qué tanto sufrimiento?... Algunos resuelven el problema afirmando su ateísmo o su agnosticismo.

Dejemos a los filósofos y teólogos que intenten dar una respuesta más completa. No hace muchos días leíamos un trabajo del escritor español José Ramón Busto titulado «El sufrimiento, ¿roca del ateísmo o ámbito de la revelación divina?», que pone en claro un hecho: el Dios cristiano ha sido un descubrimiento a lo largo de los siglos desde el Antiguo Testamento hasta Jesucristo, en un proceso de purificación frente a otras imágenes de Dios, precisamente a partir de sucesivas situaciones de sufrimiento; en el momento culminante de este proceso el Dios de Jesucristo se identifica con el que sufre y hace triunfar en él la vida. Algunas religiones intentan superar el sufrimiento mediante el

esfuerzo de autocontrol, distanciamiento e indiferencia. El Dios de Jesucristo llena el sufrimiento humano de su presencia.

- Creemos en el Dios que lo es de vivos, no de muertos (*Mc 12,27*): el Dios que da la vida y hace vivir.
- Creemos en el Dios que llora con quienes lloran, sufre con quienes sufren, muere en quienes mueren, para hacerlos resucitar.
- Creemos en el Dios que hace estas cosas porque es amor y llama al amor.

Este Dios no nos deja indiferentes ante el sufrimiento humano, antes bien nos llama y nos apasiona hasta el punto de dar la vida por los demás. No deseo entenderlo, ni dominar sus pensamientos, ni decidir desde mí lo que debe hacer, pero sí quiero vivirlo, adentrarme en su propia lógica de amor, misteriosa y llena de luz; quiero sentir su grito de amor en el sufrimiento humano, única respuesta que nos puede animar a vivir a fondo esta existencia nuestra llena de contradicciones.

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat